

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchala**

po rozpoznaniu w dniu 29.04.2014 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Sp. z o.o. we W.**

przeciwko **P. N.**

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje pozwanego P. N. do utworzenia wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)”, które znajduje się na stronie (...), oraz umieszczenia w tym wątku postu z przeprosinami, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych, o następującej treści:

„Oświadczam, że mój wpis pod pseudonimem «P.» na forum internetowym pod adresem (...), sugerujący, że (...) Sp. z o.o. wręcza łapówki w zamian za uzyskanie pozwolenia na budowę oraz odebranie wybudowanego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, stanowi informację nieprawdziwą, a przedstawione w nim zdarzenia nigdy nie miały miejsca. W związku z powyższym przepraszam (...) Sp. z o.o. za naruszenie jej dobrego imienia oraz renomy. P. N.”;

II. zobowiązuje pozwanego P. N. do zamieszczenia na stronie głównej witryny internetowej (...) przeprosin o treści wskazanej w punkcie I, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych;

III. zobowiązuje pozwanego P. N. do zamieszczenia w serwisie internetowym (...) ogłoszenia o treści „Przepraszam (...) Sp. z o.o.” przez okres 90 dni, które będzie stanowiło jednocześnie link do wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)” utworzonego zgodnie z punktem I wyroku, z tym, że link zostanie utworzony czcionką nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych w czarnym kolorze;

IV. zasądza od pozwanego P. N. na rzecz Fundacji „(...)” przy ul. (...) we W. **3 000 zł** (trzy tysiące złotych);

V. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

VI. zasądza od powoda (...) Sp. z o.o. we W. na rzecz pozwanego P. N. **1 986, 62 zł** kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. we W. wystąpił przeciwko P. N. z pozwem (k. 2-80), w którym wniósł:

1) zobowiązanie pozwanego do utworzenia wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)”, które znajduje się na stronie (...), oraz umieszczenia w tym wątku postu z przeprosinami, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych, o następującej treści:

„Niniejszym oświadczam, że mój wpis pod pseudonimem «P.» na forum internetowym pod adresem (...), sugerujący, że (...) Sp. z o.o. wręcza łapówki w zamian za uzyskanie pozwolenia na budowę oraz odebranie wybudowanego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, jak również film umieszczony w serwisie (...) pod pseudonimem „a.”, z którego wynikało, że (...) Sp. z o.o. zakopywała śmieci na terenie budowy, stanowiły informacje nieprawdziwe. Przedstawione na nich zdarzenia nigdy nie miały miejsca. W związku z powyższym przepraszam (...) Sp. z o.o. za naruszenie jej dobrego imienia, wizerunku oraz renomy. Ponadto, przepraszam mieszkańców Osiedla (...) oraz potencjalnych klientów (...) Sp. z o.o. za celowe wprowadzenie ich w błąd poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji. P. N.”

2) zobowiązanie pozwanego do zamieszczenia:

a) na stronie głównej witryny internetowej (...)((...)),

b) w Gazecie (...) (w formie ogłoszenia o rozmiarze 85 mm x 123, 5 mm w dziale z ogłoszeniami dotyczącymi mieszkań),

c) w (...) – W. – lokalnym dodatku do Gazety (...) (w formie ogłoszenia o wymiarze 148, 4 mm x 57, 5 mm w dziale z ogłoszeniami dotyczącymi mieszkań) przeprosin o treści wskazanej w punkcie 1 powyżej,

3) zobowiązanie pozwanego do zamieszczenia w serwisie internetowym (...) ogłoszenia o treści „Przepraszam (...) Sp. z o.o.” przez okres 90 dni, które będzie stanowiło jednocześnie link do wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)” utworzonego zgodnie z punktem 1 powyżej,

4) zobowiązanie pozwanego do zapłaty kwoty 30 000 zł na cel społeczny, na rachunek bankowy Fundacji „(...)”,

a także o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 12.10.2010 r. o godzinie 20.25 na forum internetowym pod adresem (...) pozwany, posługując się pseudonimem (...) umieścił wpis sugerujący w sposób jednoznaczny, że powód wręczał łapówki w zamian za uzyskanie pozwolenia na budowę oraz odebranie wybudowanego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Wpis ten zawierał informację nieprawdziwą. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów ani wyjaśnień uzasadniających wpis. Powyższe świadczy o tym, że celem działania pozwanego było wyłącznie oczernienie powoda w oczach obecnych i potencjalnych klientów. Opublikowanie wpisu było więc bezprawne i stanowiło oczywiste naruszenie dóbr osobistych powoda.

Dalej powód wskazał, że w dniu 03.11.2010 r. pozwany, posługując się pseudonimem „a.” umieścił w serwisie internetowym (...) film (prezentację zdjęć w formie filmu) przedstawiający nieprawdnie informacje na temat postępowania powoda w prowadzonej przez niego działalności. Film ten sugeruje, że powód nielegalnie zakopuje odpady. Film ten jest oczywistą manipulacją, sugerującą zdarzenia, które w ogóle nie miały miejsca. Kontrola przeprowadzona przez Wydział Ochrony (...) Urzędu Gminy S. nie wykazała żadnych nieprawidłowości w tym zakresie. Ponadto, burmistrz S. umorzył postępowanie wszczęte na wniosek mieszkańców w sprawie magazynowania odpadów w miejscu do tego nie przeznaczonym. Zatem w przypadku publikacji filmu również nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda.

Pozwany sugeruje w tym filmie, iż odpowiedzialny za rzekome zakopywanie śmieci jest powód, podczas gdy powód był jedynie deweloperem i inwestorem, a wszelkie prace budowlane wykonywane były przez generalnego wykonawcę. Powyższe wskazuje na to, że zamiarem pozwanego nie było napiętnowanie zakopywania śmieci, lecz przypisywanie takich działań powodowi w celu podważenia jego wiarygodności.

Powód podniósł, że zarówno treść wpisu na forum internetowym, jak i treść filmu, sugerują, że powód prowadząc działalność gospodarczą wręcza łapówki oraz dewastuje środowisko. Opinia publiczna została poinformowana, że powód, będący jednym z bardziej znanych deweloperów we W., jest podmiotem nieuczciwym, łamiącym prawo i dopuszczającym się czynów przestępczych. Opisane powyżej działania pozwanego naruszały więc dobre imię powoda i naraziły go na utratę zaufania potrzebnego w jej działalności.

Powód wskazał nadto, że wpis na forum, a także film, zostały usunięte z forum (...) oraz z serwisu (...) przez administratorów, którzy uznali, że są one bezprawne i mogą naruszać dobra osobiste powoda.

Żądanie umieszczenia przeprosin na stronie głównej serwisu internetowego (...)/ forum jest uzasadnione tym, że do nasuszenia dóbr osobistych powoda doszło na forum internetowym będącym integralną częścią tej witryny. To właśnie tam pozwany umieścił post sugerujący, że powód wręcza łapówki, jak również tam został umieszczony link do filmu w serwisie (...). Natomiast żądanie publikacji przeprosin w dwóch (...) dziennikach (tj. w Gazecie (...) i lokalnym dodatku do Gazety (...)) jest uzasadnione tym, że dużą grupę potencjalnych klientów powoda stanowią czytelnicy gazet o zasięgu lokalnym. To właśnie w tych dziennikach zainteresowani w pierwszej kolejności szukają ofert deweloperów.

Powód wskazał, że dnia 02.06.2011 r. zwrócił się do S. A., administratora forum, o podanie imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania oraz adresu IP osoby posługującej się nazwą (...). W odpowiedzi administrator poinformował, że nie jest w posiadaniu imion i nazwisk, adresów użytkowników serwisu, ale w piśmie z dnia 27.07.2011 r. podał adres IP m.in. użytkownika (...). W lipcu 2011 r. powód zwrócił się do serwisu (...) z prośbą o udostępnienie danych osobowych użytkownika o pseudonimie „a.”. Serwis odmówił udzielenia żądanych danych. Ze względu na niemożność ustalenia danych osobowych użytkownika, który umieścił w Internecie post i film, naruszające dobra osobiste powoda, powód złożył na policji skargę w trybie art. 488 kpck. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że post i film w Internecie umieścił pozwany, na co wskazał prokurator w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 21.12.2011 r.

W piśmie z dnia 07.03.2013 r. (k. 69-73) pozwany P. N. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, że bezsporne jest, iż na forum internetowym pod adresem (...) został zamieszczony wskazany wpis. Wskazał jednak, iż sporne jest autorstwo tego wpisu. Powód jednoznacznie wskazał pozwanego autora wpisu, mimo że nie przedstawił w tym zakresie żadnych bezpośrednich dowodów. Nie jest wystarczająca sama tylko zbieżność pseudonimu z imieniem pozwanego oraz przekazanie informacji o numerach IP.

Poza powołaniem się na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia powód nie wskazał żadnych innych dowodów wskazujących na pozwanego w zakresie wpisu.

Tymczasem pozwany ze swojego komputera, jak i z komputerów innych użytkowników forum, dokonywał licznych wpisów na forum jako osoba zainteresowana losami osiedla mieszkaniowego. Równocześnie inne osoby (również mieszkańcy osiedla) korzystały z komputera pozwanego. Najczęściej dochodziło do tego przy okazji spotkań członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej.

Pozwany podniósł, że nawet jeżeli miałby się okazać autorem wpisu, z pewnością jego zamiarem nie było naruszenie czyjegokolwiek dobra osobistego, a także, iż ten wpis, jak i wszelkie inne wpisy, były wyrazem frustracji i bezsilności mieszkańców osiedla wobec stanu i sposobu wybudowania przez pozwanego osiedla, jak i poszczególnych lokali. W okresie, w którym pojawił się na forum wpis, stosunki pomiędzy mieszkańcami osiedla a powodem osiągnęły stan krytyczny, którego wyrazem były liczne pisma i powództwa sądowe.

Odnosząc się do umieszczenia w serwisie internetowym (...) prezentacji zdjęć, pozwany wskazał, że kwestionuje swoją legitymację jako osoby rzekomo umieszczającej ww zdjęcia (film) na wskazanym portalu internetowym, a także, że

wbrew twierdzeniom powoda w postanowieniu o odmowie wszczęcia dochodzenia nie ma najmniejszej wzmianki o tym, jakoby pozwany zamieścił film na stronie internetowej (w postanowieniu jest mowa jedynie o wpisach).

Pozwany podniósł, że nie można zgodzić się z twierdzeniem powoda, jakoby film przedstawiał nieprawdziwe informacje na temat postępowania powoda w prowadzonej przez niego działalności. Po pierwsze trudno mówić o nieprawdziwych informacjach, skoro są one zobrazowane na fotografiach (okoliczność obiektywna) wykonanych na terenie osiedla. Po drugie, film nie przedstawia żadnych informacji na temat postępowania powoda, lecz wskazuje na działania podejmowane na terenie osiedla, którego jest inwestorem. W żadnym razie nie można uznać, że film sugeruje, że powód nielegalnie zakopuje odpady. Oczywistym zamiarem autora filmu było napiętnowanie faktu niewłaściwego postępowania z odpadami, a nie postępowania, tym bardziej z odpadami) powoda.

W piśmie z dnia 22.04.2013 r. (k. 77-82) powód doprecyzował żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o:

1) zobowiązanie pozwanego do utworzenia wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)”, które znajduje się na stronie (...), oraz umieszczenia w tym wątku postu z przeprosina, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych, o następującej treści:

„Niniejszym oświadczam, że mój wpis pod pseudonimem (...) na forum internetowym pod adresem (...), sugerujący, że (...) Sp. z o.o. wręcza łapówki w zamian za uzyskanie pozwolenia na budowę oraz odebranie wybudowanego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, jak również film umieszczony w serwisie (...) pod pseudonimem „a.”, z którego wynikało, że (...) Sp. z o.o. zakopywała śmieci na terenie budowy, stanowiły informacje nieprawdziwe. Przedstawione na nich zdarzenia nigdy nie miały miejsca. W związku z powyższym przepraszam (...) Sp. z o.o. za naruszenie jej dobrego imienia, wizerunku oraz renomy. Ponadto, przepraszam mieszkańców Osiedla (...) oraz potencjalnych klientów (...) Sp. z o.o. za celowe wprowadzenie ich w błąd poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji. P. N.”

2) zobowiązanie pozwanego do zamieszczenia:

a) na stronie głównej witryny internetowej (...) ((...)),

b) w Gazecie (...) (w formie ogłoszenia o rozmiarze 85 mm x 123,5 mm w dziale z ogłoszeniami dotyczącymi mieszkań),

c) w (...) – W. – lokalnym dodatku do Gazety (...) (w formie ogłoszenia o wymiarze 148,4 mm x 57,5 mm w dziale z ogłoszeniami dotyczącymi mieszkań) przeprosina o treści wskazanej w pkt 1 powyżej, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych,

3) zobowiązanie pozwanego do zamieszczenia w serwisie internetowym (...) ogłoszenia o treści „Przepraszam (...) Sp. z o.o.” przez okres 90 dni, które będzie stanowiło jednocześnie link do wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)” utworzonego zgodnie z pkt 1 powyżej, z tym, że link zostanie utworzony, czcionką nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych w czarnym kolorze.

Odnosząc się do treści pisma pozwanego powód wskazał, że jedynie potwierdza ono zasadność wytoczenia przez powoda powództwa. Pozwany nie kwestionuje faktu naruszenia dóbr osobistych powoda przez wskazane wpisy na forum internetowym, próbując jedynie rozłożyć odpowiedzialność za treść tych wpisów również na innych użytkowników forum. Pozwany jak dotąd nie kwestionował ustaleń poczynionych przez PR dla W. w sprawie 1 Ds 4111/11 zakończonych prawomocnym postanowieniem.

Z treści pisma wynika także, że pozwany podejmował świadome działania ukierunkowane na naruszenie dóbr osobistych powoda w porozumieniu z innymi osobami, a jeżeli nawet teoretycznie przyjąć – niewątpliwie nieprawdopodobną – teorię pozwanego o rzekomym wykorzystaniu komputera przez inną osobę do dokonania wpisu, oznacza to, iż pozwany świadomie udostępnił komputer i hasło do posiadanego przez niego konta, umożliwiając dokonanie czynności naruszenia dóbr osobistych powoda w imieniu pozwanego. Próba tłumaczenia pozwanego, jakoby jego zamiarem nie było naruszenie niczyjego dobra osobistego w żaden sposób nie wpływa na odpowiedzialność

pozwanego. Trudno mówić o braku zamiaru naruszenia dóbr osobistych w sytuacji świadomego i jednocześnie bezpodstawnego pomówienia o przekupstwo, czyli o postępowania nie tylko naganne pod względem etycznym, ale również stanowiące przestępstwo z art. 229 kk. Pomiędzy powodem a niektórymi członkami wspólnoty mieszkaniowej, wśród których jest również pozwany, toczą się spory sądowe. W żaden sposób jednak fakt pozostawiania w sporze nie legitymuje nikogo do podejmowania opartych na kłamstwie i pomówieniach działań ukierunkowanych bezpośrednio na drugą stronę sporu i mających na celu jej wręcz fizyczne wyeliminowanie, bo tak należy rozumieć w przypadku przedsiębiorcy utratę opinii i wiarygodności w oczach konsumentów i kontrahentów.

W kwestii umieszczonego na serwisie (...) filmu dotyczącego rzekomego nielegalnego zakopywania odpadów na terenie osiedla, w pierwszej kolejności powód zaprzeczył, jakoby na budowie były zakopywane śmieci zarówno przez wykonawcę, jak i powoda. Na zdjęciach zostały uwidocznione jedynie pewne sceny wybrane przez pozwanego w sposób tendencyjny, aby narazić powoda na utratę reputacji. Ponadto możliwe jest takie kadrowanie zdjęć, aby nie przedstawiały pełnego obrazu sytuacji, co miało miejsce w przypadku montowania filmu przez pozwanego. Na każdej budowie pojawiają się odpady, które do czasu wywiezienia gdzieś muszą być składowane. Film stanowi manipulację mającą na celu zdyskredytowanie powoda w oczach potencjalnych klientów. Niedorzecznie brzmią próby negocjowania przez pozwanego wymowy filmu, który nie miałby bezpośrednio dotyczyć powoda. Stwierdzenia padające w filmie nie pozostawiają wątpliwości, kogo pozwany obarcza winą za nielegalne postępowanie. Ponadto w opisie filmu w serwisie (...) (pod filmem) został umieszczony podpis „(...)”, co również sugeruje, że film dotyczył bezpośrednio powoda. Podpis ten, najprawdopodobniej po otrzymaniu odpisu pozwu przez pozwanego, został przez niego zmieniony na „(...)”, co świadczył o tym, że pozwany ma świadomość, że dobra osobiste powoda zostały naruszone i próbuje uniknąć odpowiedzialności. Ponadto podpisy cały czas są dostępne w Internecie.

W piśmie z dnia 20.06.2013 r. (k. 107-109) pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. Nie zgodził się z twierdzeniem powoda, jakoby podejmował świadome działania ukierunkowane na naruszenie dóbr osobistych powoda w porozumieniu z innymi osobami. Ponownie wskazał, że to rolą powoda jest wykazanie, jakoby pozwany był autorem filmu lub osobą zamieszczającą film na serwisie (...).

W piśmie z dnia 31.10.2013 r. (k.189-193) powód w dalszym ciągu zaprzeczył, aby zdjęcia prezentowane w ramach filmu umieszczonego na portalu (...) przedstawiały fakt nielegalnego składowania śmieci przez powoda. Wskazał, że wykonawcą robót budowlanych na terenie osiedla był (...) spółka jawna. W związku z powyższym nie może być mowy o jakimkolwiek składowaniu odpadów, a w szczególności nielegalnym, przez (...) Sp. z o.o. Wskazał, że mimo bezpodstawnych oskarżeń wysuwanych pod jego adresem przez niektórych mieszkańców osiedla, dokładał starań do wyjaśnienia sprawy, deklarując nawet przeprowadzenie odkrywek gruntu z użyciem sprzętu należącego do podwykonawcy. Ostatecznie decyzją z dnia 14.09.2012 r., nr (...), Burmistrz S. umorzył postępowanie w sprawie magazynowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Powód zaprzeczył, aby nie usuwał usterek stwierdzonych w odbieranych mieszkaniach i nieruchomościach wspólnych. Wszelkie usterek zgłaszane przez mieszkańców były na bieżąco usuwane lub była wypłacana rekompensata w porozumieniu z nabywcami lokali.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Powód (...) Sp. z o.o. we W. jest deweloperem, który prowadził inwestycję: Osiedle (...) w S.. Generalnym wykonawcą inwestycji był (...) s.j. we W..

Osiedle tworzą cztery budynki wielorodzinne. Każdy budynek stanowi odrębną wspólnotę mieszkaniową.

/ dowód: odpis KRS nr (...) – k. 11-18, 178-185; zeznania prezesa zarządu powoda J.

S. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.05.36-00.29.27; zeznania pozwanego

P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Pozwany P. N. nabył od (...) Sp. z o.o. we W. lokal mieszkalny w jednym z budynków wielorodzinnych. Pozwany jest również członkiem zarządu jednej ze wspólnot mieszkaniowych.

/ dowód: zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-

01.28.47 /

Mieszkańcy osiedla stwierdzali wady swoich lokali mieszkalnych, jak również wady budynków (np. wadliwa, popękana elewacja budynków, niewłaściwy drenaż wodny powodujący przemakanie piwnic, wadliwe wykonanie dachu, niewystarczająca liczba miejsc postojowych i usytuowanie miejsc postojowych z dala od osiedla, brak drogi prowadzącej na ten parking, brak chodników).

Właściciele poszczególnych lokali mieszkalnych, jak też zarządy poszczególnych wspólnot mieszkaniowych, zgłaszali wady powodowi. Powód nie reagował na wezwania do usunięcia wad (nie odpowiadała na pisma, telefony).

Powód uznał, że poszczególni właściciele lokali, jak i zarządy wspólnot, nie są kompetentni do zgłaszania wad, gdyż nie posiadają odpowiedniej wiedzy fachowej. Powód twierdził również, że ewentualne wady powstały z winy mieszkańców (np. na skutek nieprawidłowej eksploatacji przez właścicieli).

Powód usunął jedynie wady dachu. Nie usunął innych zgłaszanych wad lokali i budynków mieszkalnych.

Odbywały się spotkania właścicieli lokali z deweloperem, których przedmiotem były np. niewystarczająca liczba miejsc postojowych na osiedlu, wady budowlane. Mediacji podejmował się wójt S.. Na spotkaniach tych nie wypracowano porozumienia.

/ dowód: pismo powoda z dnia 24.05.2010 r. – k. 250; zeznania świadków: B.

O. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-01.12.05, P. K.

– e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21, W. D. – e-

protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, D. B. – e-protokół z

dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia

18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r.

00.38.04-01.38.33; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia

01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Mieszkańcy osiedla na forum gminnym tj. (...)wymieniali opinie m.in. na temat wad lokali i budynków, braku miejsc postojowych, składowania odpadów budowlanych, relacji z deweloperem.

W związku z tym, że zamieszczane na tym forum wpisy na temat dewelopera były usuwane przez administratora, mieszkańcy osiedla postanowili założyć własną stronę internetową, zawierającą forum.

Przy założeniu strony internetowej (...) współdziałało kilku mieszkańców osiedla, w tym pozwany P. N., B. O. (1), J. O..

Pozwany P. N. utworzył konto pierwszego użytkownika i głównego administratora forum o nicku (...). Login oraz hasło do tego konta było znane osobom działającym przy założeniu forum, jak i mieszkańcom zaangażowanym w działalność na rzecz osiedla. Hasło do zarejestrowania/zalogowania na forum było proste (np. (...)), nie było w żaden sposób zabezpieczone, można było je złamać. Konto to dawało najszersze uprawnienia. Z tego konta – celem dokonywania wpisów na forum – korzystała większa liczba osób zaangażowanych w działalność na rzecz osiedla. W celu rejestracji stworzono też ogólny adres e-mail. Login oraz hasło do konta e-mailowego było znane osobom działającym przy

założeniu forum, jak i mieszkańcom osiedla zaangażowanym w działalność na rzecz osiedla. Na ten adres e-mailowy mieszkańcy wysyłali np. zdjęcia, filmy.

Wpisów na forum mogli dokonywać użytkownicy zarejestrowani. Do zarejestrowania się na forum wymagane było: login, hasło oraz adres e-mail. Nie było wymagane podanie danych osobowych, nie była prowadzona dodatkowa weryfikacja.

Z czasem zwiększała się liczba zarejestrowanych użytkowników forum.

Przeglądać forum mogła każda osoba. Pracownicy powoda monitorowali treść wpisów na forum. Wpisów na forum dokonywali również sympatycy powoda.

Jeżeli system zapamiętywał hasło, logowanie na forum odbywało się automatycznie.

Na forum dochodziło do "włamań" na konta użytkowników (złamanie haseł). Tworzone były również konta fikcyjne.

Na forum została utworzona galeria zdjęć. W szczególności w galerii umieszczano zdjęcia dotyczące składowania w pobliżu osiedla odpadów budowlanych i ich usuwania.

/ dowód: zeznania świadków: B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-

01.12.05, P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21,

W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, J.

K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, M. W. – e-

protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.44.15-00.56.42, E. S. – e-protokół z dnia

02.08.2013 r. 00.56.42-01.05.37, W. G. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r.

01.05.37-01.19.59, K. A. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-

00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33; zeznania

prezesa zarządu powoda J. S. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.05.36-

00.29.27; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r.

00.29.27-01.28.47 /

Pozwany często spotykał się z innymi członkami zarządu wspólnoty, jak również z mieszkańcami celem omówienia bieżących spraw wspólnoty, w tym problemów dotyczących wad budynku, składowania odpadów w pobliżu osiedla, itp.

Spotkania te odbywały się w mieszkaniu pozwanego, w mieszkaniach innych osób, w piwnicy.

Podczas tych spotkań członkowie zarządu oraz inni mieszkańcy aktywnie działający na rzecz wspólnoty, dokonywali wpisów na forum internetowym (...) (tj. zamieszczali na forum ustalenia ze spotkań, informacje o bieżących sprawach). Wpisów dokonywano zwykle z komputera należącego do osoby, u której spotkanie się odbywało. Wykorzystywano w tym celu konto użytkownika forum, do którego należał komputer (jeżeli następowało automatyczne logowanie na forum lub użytkownik ten był już zalogowany na forum), albo konto użytkownika forum, który dokonywał wpisu (po wprowadzeniu swojego loginu i hasła) bądź też konto, do którego login i hasło było znane większej liczbie osób.

/ dowód: zeznania świadków: B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-

01.12.05, P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21,
W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, D.
B. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-01.34.25, K. A.
– e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia
18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33, A. S. – e-protokół z dnia
18.10.2013 r. 01.42.11-01.56.19; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z
dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

W trakcie trwania budowy budynku nr (...) budynki nr (...) były już zamieszkałe.

W latach 2008 – 2011, w trakcie budowy budynku nr (...), na terenie należącym do powoda sąsiadującym z terenem osiedla, składowane były odpady pochodzące z budowy (pustaki, palety, gruz, styropian, wata szklana, kleje, farby, inne). Odpady budowlane umieszczano w dołach i zasypywano je ziemią. Teren składowania odpadów nie był zabezpieczony. Część odpadów była palona.

Mieszkańcy osiedla składali do organów i instytucji, tj. do powiatowego i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, do wójta Gminy S., do straży miejskiej, na policję skargi dotyczące składowania odpadów w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Po skierowaniu zawiadomień do wskazanych organów i instytucji a przed podjęciem działań przez organy odpady zostały wykopane i wywiezione. Teren został uporządkowany i przysypany ziemią.

/ dowód: zeznania świadków: B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-

01.12.05, P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21,
W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, J.
K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, M. W. – e-
protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.44.15-00.56.42, E. S. – e-protokół z dnia
02.08.2013 r. 00.56.42-01.05.37, W. G. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r.
01.05.37-01.19.59, D. B. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-
01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04,
J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33, A.
S. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 01.42.11-01.56.19; zeznania pozwanego
P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Pozwany P. N. wraz z innymi mieszkańcami osiedla, m.in. J. O. i B. O. (1), podjęli inicjatywę społeczną pod nazwą (...). Celem akcji było zwrócenie uwagi na problem nie wywiązania się przez powoda z zawartych umów oraz wskazania przyszłym klientom powoda słabych stron infrastruktury osiedla, jakości wykonania budynków. Akcja prowadzona była w Internecie.

Mieszkańcy osiedla dokonywali utrwalenia na zdjęciach faktu składowania w pobliżu osiedla odpadów budowlanych, jak i późniejszego wywożenia tych odpadów. Dokumentacja zdjęciowa obejmowała okres około 2-3 lat.

Mieszkańcy osiedla gromadzili zdjęcia, przynosili je na spotkania wspólnoty mieszkaniowej, wymieniali się nimi, umieszczali na forum internetowym.

/ dowód: akta UM w S.; zeznania świadków: B. O. (1) – e-protokół z dnia

05.07.2013 r. 00.13.55-01.12.05, P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r.

01.12.05-01.53.21, W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-

00.32.45, J. K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15,

M. W. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.44.15-00.56.42, E.

S. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.56.42-01.05.37, W. G. – e-

protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.05.37-01.19.59, D. B. – e-protokół z

dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia

18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r.

00.38.04-01.38.33, A. S. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 01.42.11-

01.56.19; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r.

00.29.27-01.28.47 /

Po zgromadzeniu zdjęć wykonanych przez mieszkańców osiedla pozwany P. N. zmontował film – pokaz slajdów, zaopatrzył go w opisy słowne i w dniu 03.11.2010 r. posługując się pseudonimem „a.” opublikował go w serwisie internetowym (...).

Film obejmuje sekwencję zdjęć przedstawiających sposób postępowania przez powoda i wykonawców inwestycji z odpadami budowlanymi, tj. ich składowanie, a następnie odkopywanie i wywożenie.

Mieszkańcy osiedla przesyłali film między sobą drogą mailową.

/ dowód: płyta CD – k. 20; dokumenty zgromadzone w aktach 1 Ds. 4111/11; zeznania świadków:

B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-01.12.05, W.

D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55 sek.-00.32.45, J.

K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, M. W. – e-

protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.44.15-00.56.42, E. S. – e-protokół z dnia

02.08.2013 r. 00.56.42-01.05.37, W. G. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r.

01.05.37-01.19.59, D. B. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-

01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04,

J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33, A.

S. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 01.42.11-01.56.19; zeznania pozwanego

P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Na tym terenie we wskazanym okresie inwestycję budowlaną prowadził jedynie powód.

/ dowód: zeznania świadków: B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-

01.12.05, P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21,

W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, J.

K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, M. W. – e-

protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.44.15-00.56.42, E. S. – e-protokół z dnia

02.08.2013 r. 00.56.42-01.05.37, W. G. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r.

01.05.37-01.19.59, D. B. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-

01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04,

J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33, A.

S. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 01.42.11-01.56.19; zeznania

pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Na skutek skarg mieszkańców Osiedla (...) w S. dotyczących problemu zakopywania oraz palenia śmieci na terenie osiedla w 2010 r. przeprowadzona została kontrola przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska we W., która nie wykazała żadnych uchybień, w szczególności gromadzenia odpadów na terenie osiedla.

/ dowód: protokół kontroli – k. 194-198 /

Burmistrz S. na wniosek mieszkańców osiedla (...) w S. z dnia 05.03.2010 r. w dniu 31.01.2011 r. wszczął postępowanie w sprawie magazynowania odpadów w miejscu do tego nie przeznaczonym tj. na terenie działek nr (...) w miejscowości S..

W dniu 12.04.2011 r. została przeprowadzona kontrola utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości tj. działek nr (...) w miejscowości S.. Dokonano pięciu odkrywek ziemnych. W jednym z wykopów stwierdzono drobne elementy folii i pustaków budowlanych. W pięciu odkrywkach ziemnych nie stwierdzono zakopanych odpadów budowlanych. Ustalono, że teren zostanie uporządkowany w terminie do dnia 18.04.2011 r.

W dniu 18.04.2011 r. zostały przeprowadzone oględziny na terenie nieruchomości tj. działki nr (...). Stwierdzono, że teren został uporządkowany tj. elementy betonowe i drewniane zostały ogrodzone. Ponadto stwierdzono, że na terenie działki znajdują się fragmenty elementów budowlanych, kostki brukowej. Według przedstawiciela powoda przyzna w/w odpadów została podrzucana przez osoby trzecie. Powód został zobowiązany do niezwłocznego usunięcia w/w odpadów.

Odpady te zostały niezwłocznie usunięte.

Decyzją nr (...) z dnia 14.09.2012 r. Burmistrz S. umorzył wszczęte na wniosek mieszkańców osiedla (...) w S. postępowanie w sprawie magazynowania odpadów w miejscu do tego nie przeznaczonym tj. na terenie działek nr (...) w miejscowości S..

/ dowód: akta UM w S.; protokół oględzin – k. 21-22; decyzja Burmistrza S. z dnia 14.09.2012 r. – k. 23-24; pismo powoda z dnia 09.11.2010 r. – k. 199; pismo powoda z dnia 23.03.2011 r. – k. 200; zeznania prezesa zarządu powoda J. S. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.05.36-00.29.27; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Pismem z dnia 16.03.2010 r. powód wezwał pozwanego do zaprzestania rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat (...) Sp. o.o., godzących w jej renomę i wizerunek, niezwłocznego odwołania nieprawdziwych informacji, umieszczonych na forum internetowym (...) oraz na stronie internetowej (...), opublikowania na wyżej wymienionych stronach internetowych przeprosin oraz zapłacenia na cel społeczny kwoty 15 000 zł.

Pismem z dnia 16.03.2010 r. powód wezwał J. O. do zaprzestania rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat (...) Sp. o.o., godzących w jej renomę i wizerunek, niezwłocznego odwołania nieprawdziwych informacji, umieszczonych na forum internetowym (...), opublikowania na wyżej wymienionej stronie internetowej przeprosin oraz zapłacenia na cel społeczny kwoty 15 000 zł.

Pisma o tożsamej treści były kierowane do innych mieszkańców, zaangażowanych w dzielność na rzecz osiedla.

/ dowód: pisma z dnia 16.03.2010 r.- k. 262-265, 266-267; zeznania świadków: J.

K. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33; zeznania prezesa zarządu powoda J. S. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.05.36-00.29.27; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia 01.04. 2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

W dniu 12.10.2010 r. o godzinie 20.25 na forum internetowym na stronie (...) zatytułowanym „(...)” z konta użytkownika – głównego administratora forum o nazwie (...) umieszczony został wpis: „phi, co tam pozwolenie na budowę ... skoro można było odebrać budynek bez miejsc parkingowych i z hydrantem na środku chodnika, to pewnie i tym razem Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego „nie zauważy” ... może jakiś ambitny prokurator się tym wreszcie zainteresuje, bo grubość nici, jaką jest to szyte, przechodzi ludzkie pojęcie ...” Do wpisu dołączona była fotografia przedstawiająca przekazanie koperty z pieniędzmi z ręki do ręki.

Wpis ten został usunięty, a następnie, po jakimś czasie, ponownie został umieszczony na forum. Wpis był edytowany, zmieniane było załączone zdjęcie (fotografia przedstawiająca przekazanie koperty z pieniędzmi bądź fotografia przedstawiająca przekazanie koperty bez pieniędzy).

/ dowód: wydruk z forum internetowego – k. 19; zeznania świadków: P. K. – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 01.12.05-01.53.21, W. D. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.00.55-00.32.45, D. B. – e-protokół z dnia 02.08.2013 r. 01.19.59-01.34.25, K. A. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33, A. S. – e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 01.42.11-01.56.19;

zeznania prezesa zarządu powoda J. S. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r.

00.05.36-00.29.27; zeznania pozwanego P. N. – e-protokół z dnia

01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 /

Pismem z dnia 02.06.2011 r. powód zwrócił się do S. A., administratora witryny internetowej (...), o podanie imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania oraz adresu IP osoby posługującej się nazwą (...).

S. A. poinformował powoda, że nie jest w posiadaniu imion i nazwisk oraz adresów użytkowników serwisu. Wskazał adres IP użytkownika (...) tj.: 90.156.127.17, 78.8.149.161.

Po interwencji administratora witryny internetowej (...), wskazany wpis na forum został usunięty.

/ dowód: pismo z dnia 02.06.2011 r. – k. 25-27; pismo z dnia 02.07.2011 r. – k. 30; pismo z dnia

27.07.2011 r. – k. 31-33 /

Powód zwrócił się do serwisu (...) z prośbą o udostępnienie danych osobowych użytkownika o pseudonimie „a.”.

Serwis odmówił udzielenia żądanych danych.

Dostęp do wskazanego filmu, zamieszczonego w serwisie (...) został zablokowany.

/ dowód: wydruki korespondencji e-mailowej – k. 34-36; zrzut ekranu komputera – k. 83-85 /

Wobec niemożności ustalenia danych osobowych użytkownika, który umieścił w Internecie wskazany wpis na forum oraz film w serwisie (...) powód złożył na policji skargę w trybie art. 488 § 1 kpk, domagając się ustalenia sprawców przestępstw pomówienia (art. 212 kk): 1. popełnionego w dniu 12.10.2010 r. na forum internetowym pod adresem (...), 2. popełnionego w dniu 03.11.2010 r. w serwisie (...) oraz przekazania skargi do Sądu.

Postanowieniem z dnia 21.12.2011 r., 1 Ds. 4111/11, na podstawie art. 305 § 1 kpk i art. 325a kpk Prokurator Rejonowy dla W. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie pomawiania powoda za pomocą środków masowego komunikowania w okresie od 12.10.2010 r. do 03.11.2010 r. we W. o postępowanie i właściwości mające na celu poniżyć go w opinii publicznej tj. o czyn z art. 212 § 2 kk z powodu niestwierdzenia przestępstwa publicznoskargowego i braku interesu społecznego w objęciu ściganiem z urzędu postępowania prywatnoskargowego.

W uzasadnieniu postanowienia prokurator wskazał, że w wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że wpisów dokonał mieszkaniec budowanego przez powodową spółkę osiedla w S. P. N..

/ dowód: skarga – k. 37-46; postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia – k. 47-48; akta

sprawy aktach 1 Ds. 4111/11 /

Decyzją nr (...) z dnia 14.10.2011 r. Wojewoda (...) odmówił stwierdzenia nieważności decyzji Starosty Powiatu (...) z dnia 25.09.2007 r., nr (...), zatwierdzającej zamienny projekt budowlany i zmieniającej decyzję Starosty Powiatu (...) z dnia 18.05.2006 r. o pozwoleniu na budowę I etapu osiedla mieszkaniowego – wielorodzinnych budynków mieszkalnych nr (...) na działce nr (...), w S. gm. św. K. w zakresie zmiany numeru działki w wyniku podziału nieruchomości oraz zmian architektonicznych i funkcjonalnych w budynkach.

/ dowód: decyzja Wojewody (...) z dnia 14 października 2011r. k. 201-206)

Decyzją nr (...) z dnia 07.08.2013 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Powiecie (...) umorzył w całości postępowanie dotyczące budowy budynków wielorodzinnych nr (...) niezgodnie z zatwierdzanym projektem budowlanym w zakresie usytuowania miejsc parkingowych na działkach nr (...) w S. – wobec niestwierdzenia

dokonania istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego podczas prowadzenia przedmiotowej inwestycji zarówno w zakresie zagospodarowania terenu, jak i ilości powstałych miejsc postojowych.

/ dowód: decyzja nr (...) – k. 207-211 /

Niektórzy z właścicieli lokali oraz jedna ze wspólnot mieszkaniowych na osiedlu (...) dochodzili swoich roszczeń z tytułu wad lokali/budynków na drodze sądowej.

W październiku 2010 r. pozwany P. N. wniósł przeciwko (...) Sp. z o.o. pozew o zapłatę 20 000 zł tytułem obniżenia ceny zakupionego lokalu mieszkalnego z powodu jego wad oraz braku odpowiedniej liczby miejsc postojowych.

Postępowanie w sprawie I C 469/10 nie zakończyło się.

W styczniu 2011 r. B. O. (2) i B. O. (1) wnieśli pozew przeciwko (...) sp. z o.o. o zapłatę 9 000 zł tytułem obniżenia ceny zakupionego lokalu mieszkalnego z powodu jego wad.

Postępowanie w związku z zawarciem ugody zostało umorzone.

O powyższym użytkownik forum o nazwie (...) poinformował mieszkańców na forum.

/ dowód: pozew w sprawie I Cupr 42/11 – k. 285-286, 287-291; odpowiedź na pozew – k. 292-

300; protokół posiedzenia – k. 275; wydruk zrzutu ekranu – k. 276; pozew w sprawie I C

469/10 (...) k. 279- 280; odpowiedź na pozew – k. 281-284; zeznania świadków:

B. O. (1) – e-protokół z dnia 05.07.2013 r. 00.13.55-01.12.05, J.

K. e- protokół z dnia 02.08.2013 r. 00.32.45-00.44.15, K. A. –

e-protokół z dnia 18.10.2013 r. 00.01.08-00.38.04, J. O. – e-protokół z dnia

18.10.2013 r. 00.38.04-01.38.33; zeznania prezesa zarządu powoda J. S. –

e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.05.36-00.29.27; zeznania pozwanego P.

N. – e-protokół z dnia 01.04.2014 r. 00.29.27-01.28.47 sek /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Powód dochodzi ochrony dóbr osobistych, które miały zostać naruszone działaniami pozwanego P. N., tj. opublikowaniem na forum internetowym zdjęcia z komentarzem dotyczącym działalności powodowej spółki oraz opublikowaniem w serwisie internetowym (...) filmu również donoszącego się do działalności powoda. Powód zgłosił w tym zakresie żądanie zobowiązania pozwanego do podjęcia działań usuwających skutki naruszenia w postaci opublikowania oświadczenia o przeprosinach wobec powoda i związanego z tym odpowiedniego zorganizowania sposobu internetowej publikacji tych przeprosin oraz żądanie zobowiązania pozwanego do spełnienia świadczenia na cel społeczny w kwocie 30 000 zł.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Zgodnie zaś z art. 43 kc do ochrony dóbr osobistych osób prawnych stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych, czyli art. 23, 24 i 448 kc.

Dobra osobiste osób prawnych to wartości niemajątkowe, dzięki którym osoba prawna może funkcjonować zgodnie ze swoim zakresem działań – wyrok SN z dnia 14.11.1986 r., II CR 295/86, OSNCP 1988/2/40. Natura konstrukcji osoby prawnej, czyli tworu o charakterze abstrakcyjnym, powoduje, iż nie wszystkie dobra osobiste właściwe osobom fizycznym mogą być przypisane osobom prawnym. Takie bowiem wartości, jak zdrowie, wolność, godność, sumienie, uczucia religijne, wizerunek, czyli dobra osobiste właściwe osobom fizycznym, pozostaną poza zakresem dóbr przynależnych osobom prawnym. Do dóbr osobistych charakteryzujących osoby prawne należy natomiast zaliczyć ich nazwę (firmę) oraz odbiór w świadomości społecznej czy inaczej mówiąc renomę, dobre imię, reputację przedsiębiorstwa w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Powód podniósł, że działania pozwanego godziły w takie dobra osobiste powoda, jak dobre imię, renoma, dobra opinia czy reputacja.

Według art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne, a w razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie zaś z art. 448 § 1 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Sąd doszedł do przekonania, że roszczenia zgłoszone przez powoda znajdują usprawiedliwienie jako reakcja na pierwsze z przypisywanych pozwanemu naruszeń dóbr osobistych powoda, czyli opublikowanie postu na forum internetowym na stronie (...).

Na tej stronie internetowej na forum zatytułowanym „(...)” zostało opublikowane zdjęcie przedstawiające otwartą kopertę z pieniędzmi przekazywaną z ręki do ręki zaopatrzone komentarzem o treści: „phi, co tam pozwolenie na budowę ... skoro można było odebrać budynek bez miejsc parkingowych i z hydrantem na środku chodnika, to pewnie i tym razem Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego „nie zauważy” ... może jakiś ambitny prokurator się tym wreszcie zainteresuje, bo grubość nici, jaką jest to szyte, przechodzi ludzkie pojęcie...”.

Nie można mieć żadnych wątpliwości, że przywołany wpis na forum obejmujący zdjęcie oraz treść postu odnosi się do powodowej spółki – w nazwie tematu widnieje firma powoda, a także, że wpis ten narusza dobra osobiste powoda. Zestawienie zdjęcia oraz tekstu ma oczywiste wręcz znaczenie. Zawiera bowiem czytelną sugestię, iż odebranie robót budowlanych wykonanych przez powoda nastąpiło w warunkach naruszenia przepisów prawa i dobrych obyczajów, z wykorzystaniem nielegalnych środków oddziaływania na czynności organów państwowych w postaci wręczenia korzyści finansowej. Koperta z pieniędzmi, użycie słów o „niezauważeniu” braków lub oczywistych wad inwestycji przez PINB, użycie słów o „grubości nici, jaką to jest szyte”, a także o potrzebie „zainteresowania się sprawą przez ambitnego prokuratora” wskazuje na przypisanie powodowi zachowania godzącego w normy prawne i zasady współżycia społecznego, dobre obyczaje czy też dobre praktyki w obrocie gospodarczym polegającego na dopuszczeniu się przestępstwa przekupstwa.

Nie sposób skutecznie podważyć twierdzenia, iż tego rodzaju sugestia oddana zestawieniem obrazu i tekstu stanowi naruszenie dóbr osobistych przysługujących powodowi będącemu osobą prawną (spółką prawa handlowego). Wskazywanie na nieprawidłowe realizowanie przedmiotu zasadniczej działalności przedsiębiorcy będącego osobą prawną, na posługiwanie się przy prowadzeniu działalności łapówkami w celu uzyskania zadowalającego stanowiska organu administracji publicznej narusza zasadnicze dobra osobiste osoby prawnej, tj. jej renomę i dobrą opinię w świadomości społecznej. Zarzucanie osobie prawnej wręczania pieniędzy w zamian za korzystne stanowisko organu administracji godzi w jej pozycję rynkową oraz w postrzeganie tej osoby prawnej jako podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą rzetelnie, uczciwie, fachowo i zgodnie z wszelkimi regułami. Powód, jak każdy przedsiębiorca,

ma prawo oczekiwać, że będzie postrzegany w opinii publicznej jako solidna firma, prawidłowo realizująca inwestycję budowlaną, dopełniająca wymogów wynikających z przepisów prawa, zasad wiedzy technicznej, norm technicznych, itp.

Pozytywne postrzeganie osoby prawnej jako rzetelnego, uczciwego przedsiębiorcy, działającego zgodnie z wszelkimi standardami, czy to prawnymi czy to zawodowymi, czyli element jej renomy, jest jej dobrem osobistym podlegającym ochronie.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego usprawiedliwiają w pełni przekonanie, iż wskazane naruszenie dobra osobistego powoda może zostać przypisane pozwanemu bez najmniejszych wątpliwości.

Pozwany był jedną z osób najmocniej zaangażowanych w sprawy osiedla (...) oraz w funkcjonowanie całego systemu wymiany informacji pomiędzy mieszkańcami tego osiedla czy to przy okazji kontaktów bezpośrednich czy to poprzez wymianę opinii na lokalnych forach internetowych. Pozwany jest członkiem zarządu jednej ze wspólnot mieszkaniowych funkcjonujących na osiedlu, uczestniczył lub organizował spotkania w szerszym lub węższym gronie mieszkańców, właścicieli lokali. Podczas tych spotkań omawiane były kwestie przebiegu realizacji inwestycji, prawidłowości i jakości wykonania robót przez powoda, zastrzeżenia do tej jakości, stwierdzone usterki i wady. Jak wskazali przesłuchani świadkowie oraz sam pozwany, w tym celu zostało w pełnym momencie stworzone specjalne forum (...) służące wymianie informacji i poglądów na te właśnie tematy. Pozwany był jednym z administratorów forum, dokonywanie wpisów odbywało się wielokrotnie w jego mieszkaniu, z jego komputera. Pozwany posługiwał się nickiem P., który w sposób jednoznaczny może z nim zostać powiązany, podobnie jak nick K. wskazuje na J. O. a nick O. na B. O. (1), którzy również byli osobami mocno zaangażowanymi w sprawy osiedla i wymianę informacji.

Pozwany będąc przesłuchiwanym w sprawie Ds. 4111/11 zeznał, że wpis ten mógł pochodzić od niego. Z kolei opisywane przez świadków i pozwanego okoliczności odbywania spotkań i dokonywania wpisów na forach dotyczących budowy i osiedla nie pozwalają na jednoznaczne wykluczenie pozwanego jako autora wpisu. Wprawdzie osoby przesłuchane podały, że uczestnicy zebrań korzystali z różnych komputerów w różnych lokalach i posługiwali się tymi samymi loginami, ale nie może być to wystarczające dla uwolnienia pozwanego od odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powoda. Jeżeli nawet pozwany udostępniał swój komputer, adres IP, login, a zatem konto użytkownika forum, to powinien był przynajmniej sprawdzać, jakiego rodzaju treści wprowadzane są przez inne osoby wykorzystujące jego dane i jego komputer. Udostępniając swój sprzęt i swoje parametry dostępu pozwany musi ponosić ryzyko i konsekwencje takiej beztroski.

Pozwany nie wykazał, aby działanie polegające na wprowadzeniu do debaty treści sugerujących nielegalne uzyskanie przez powoda akceptacji organów administracji dla wyniku realizowanych robót budowlanych stanowiło podanie do publicznej wiadomości informacji prawdziwych i zostało dokonane w celu ochrony uzasadnionego, społecznego interesu. Przypisywanie popełnienia przestępstwa czy zachowań powszechnie uznawanych za nielegalne, nieetyczne i przez to powszechnie nieakceptowanych z punktu widzenia prawidłowych reguł funkcjonowania w społeczeństwie wykracza poza zakres dopuszczalnej krytyki zachowania innej osoby fizycznej lub prawnej i oznacza, że nie zachodzą podstawy do wyłączenia bezprawnego charakteru naruszenia dobre osobistego i w konsekwencji do wyłączenia odpowiedzialności za takie naruszenie.

Natomiast w sposób odmienny należy ocenić odbierane przez powoda również jako naruszenie jego dóbr osobistych opublikowanie w serwisie internetowym (...) filmu zmontowanego ze zdjęć przedstawiającego otoczenie budowy i istniejącego już osiedla, składowanie i ukrywanie odpadów pochodzących z budowy.

Z zeznań wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków należy wyprowadzić wniosek, iż zdjęcia składające się na tę prezentację przedstawiają sytuacje prawdziwe, zaobserwowane przez świadków na etapie realizacji inwestycji, konkretnie czwartego budynku (brązowego). Świadkowie zgodnie zeznali, że na bieżąco podczas realizacji kolejnego etapu inwestycji budowlanej zaobserwowali nie tylko składowanie, ale i zakopywanie odpadów, przysypywanie ich ziemią, równanie terenu, itp. Powód podniósł, że na każdej budowie pojawiają się odpady, które muszą być gdzieś składowane. Jest to oczywiste, niemniej jednak prawidłowe składowanie i usuwanie odpadów nie może oznaczać ich

gromadzenia poza samym miejscem robót, pozostawienia ich tamże po zakończeniu prac i następnie zakrycia miejsca składowania. Odpady takie jak wszelkiego rodzaju opakowania, folie, resztki wykorzystanych materiałów powinny być gromadzone w specjalnych kontenerach i wywożone na stosowne wysypiska.

Prowadzenie tego rodzaju działalności na terenie budowy obciąża powoda jako podmiot będący generalnym realizatorem inwestycji. Nawet jeżeli faktycznie pewne zakresy robót czy poszczególnych czynności zostały przekazane podwykonawcom to i tak zapewnienie prawidłowego przebiegu robót i dochowanie związanych z tym wymogów bezpieczeństwa i higieny, w tym wymogów utrzymania czystości i porządku oraz ochrony środowiska spoczywało na powodzie.

Art. 24 § 1 kc konstruuje ochronę naruszonych dóbr osobistych opartą o domniemanie bezprawności. Bezprawność jest kategorią obiektywną i polega na sprzeczności z prawem lub z zasadami współżycia społecznego. Za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobra osobiste, o ile nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających tego typu działanie. Okoliczności takie obejmują działanie w ramach porządku prawnego, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok SN z dnia 19.10.1989 r., II CR 419/98, OSP 1990/11-12/137). Działanie w ramach porządku prawnego, podjęte w obronie uzasadnionego interesu społecznego, stanowi okoliczność wyłączającą bezprawność działania naruszydca – wyrok SN z dnia 03.01.2003 r., I CKN 1391/00.

Pozwany w swoich zeznaniach przyznał w istocie, iż to on zmontował film i opublikował w internecie. Nie oznacza to jednakże, iż naruszył w ten sposób dobra osobiste powoda w sposób uzasadniający zgłoszone przez powoda żądania. Wprawdzie przypisywanie powodowi działań naruszających obowiązki związane z ochroną środowiska na etapie realizacji inwestycji budowlanej mogłoby nawet zostać uznane za naruszenie dóbr osobistych powoda, skoro również zawiera sugestie nielegalnego, nierzetelnego postępowania, ale w sytuacji, gdy prezentacja działań powoda obejmuje przywołanie rzeczywiście zaistniałych faktów, a nadto następuje w warunkach działania w społecznie uzasadnionym interesie, nie stanowi zachowania bezprawnego uzasadniającego odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych.

Zatem wobec stwierdzenia, iż pozwany P. N. dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powodowej spółki poprzez umieszczenie na forum internetowym zdjęcia i tekstu godzącego w dobre imię i renomę powoda, za uzasadnione należy uznać domaganie się przez powoda opublikowania stosownej treści oświadczenia. Powód zażądał przy tym nakazania pozwanemu odpowiedniego sposobu publikacji przeprosin.

Odpowiednia forma i treść oświadczenia o przeprosinach w rozumieniu art. 24 § 1 kc powinna spełniać racjonalne kryterium celowości – wyrok SN z dnia 24.08.2011 r., IV CSK 587/10.

Wnioskowany przez powoda sposób publikacji poprzez utworzenie wątku na forum internetowym, zamieszczenie postu, zamieszczenie linku kierującego do tego postu uwzględnia należyte internetowy charakter samego naruszenia i umożliwia dotarcie oświadczenia do kręgu osób zbliżonego do kręgu odbiorców publikacji internetowej, która stanowiła naruszenie dóbr osobistych powoda.

Sąd uznając żądanie pozwu za usprawiedliwione we wskazanym zakresie orzekł o:

- zobowiązaniu pozwanego P. N. do utworzenia wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)”, które znajduje się na stronie (...), oraz umieszczenia w tym wątku postu z przeprosinami, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych, o następującej treści:

„Oświadczam, że mój wpis pod pseudonimem «P.» na forum internetowym pod adresem (...), sugerujący, że (...) Sp. z o.o. wręcza łapówki w zamian za uzyskanie pozwolenia na budowę oraz odebranie wybudowanego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, stanowi informację nieprawdziwą, a przedstawione w nim zdarzenia nigdy nie miały miejsca. W związku z powyższym przeproszam (...) Sp. z o.o. za naruszenie jej dobrego imienia oraz renomy. P. N.” – punkt I wyroku,

- zobowiązaniu pozwanego P. N. do zamieszczenia na stronie głównej witryny internetowej (...) przeprosin o treści wskazanej w punkcie I, czcionką w czarnym kolorze na białym tle, nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych – punkt II wyroku,

- zobowiązaniu pozwanego P. N. do zamieszczenia w serwisie internetowym (...) ogłoszenia o treści „Przepraszam (...) Sp. z o.o.” przez okres 90 dni, które będzie stanowiło jednocześnie link do wątku o nazwie „(...)” na forum „(...)” utworzonego zgodnie z punktem I wyroku, z tym, że link zostanie utworzony czcionką nie mniejszą niż 12 punktów typograficznych w czarnym kolorze – punkt III wyroku.

Formułując treść samego oświadczenia mającego służyć usunięciu skutków naruszenia dóbr osobistych powoda sąd miał na uwadze, co następuje.

Za uzasadnioną należało uznać wyłączenie ochronę przed naruszeniem w postaci opublikowania postu z dnia 12.10.2010 r., wobec czego sąd wyeliminował z treści żądanego oświadczenia część dotyczącą umieszczenia w serwisie (...) filmu.

Działania pozwanego w żaden sposób nie zmierzały do uchybienia dobrom osobistym czy innym prawom podmiotowym mieszkańców osiedla lub innych zupełnie klientów powoda, wobec czego nie ma innych niż powód osób, które pozwany miałby przepraszać. Powód nie wykazał, aby był uprawniony do dochodzenia roszczenia o przeproszenie w imieniu jakichkolwiek innych osób fizycznych lub prawnych. Powód nie przedstawił także żadnych wniosków dowodowych, które wskazałyby na rozmiar skutków naruszenia jego dóbr osobistych sięgający odczuć i wrażeń innych osób, które mogłyby być klientami powoda zainteresowanymi nabyciem lokali na tym czy na innym osiedlu, nie wykazał też, aby z powodu treści publikacji na forum (...) ktoś zrezygnował z zawarcia umowy. Z kolei z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków można wyprowadzić wniosek, iż działania podejmowane przez pozwanego i innych członków zarządów wspólnot były akceptowane powszechnie przez mieszkańców osiedla jako zainteresowanych usunięciem wad czy wymuszeniem na powodzie zrealizowania inwestycji zgodnie z projektem i oczekiwaniami nabywców lokali. Mieszkańcom osiedla zależało na miejscach parkingowych i odpowiednim dojeździe do budynków. Sąd wyeliminował zatem z treści żądanego oświadczenia część dotyczącą przeproszenia innych osób oprócz samego powoda.

Wreszcie powód w proponowanym tekście oświadczenia wskazał, że naruszone zostały jego dobre imię, wizerunek i renoma. Jednakże wizerunek w rozumieniu art. 23 § 1 kc oznacza obraz fizyczny zaprezentowany w postaci utrwalonej na odpowiednim nośniku – zdjęciu, obrazie, nagraniu filmowym; w takim wypadku nośnik może być przedmiotem obrotu, a także przedmiotem ochrony wynikającej z prawa autorskiego. Wizerunek stanowi dobro osobiste osoby fizycznej wyrażające jeden z atrybutów tożsamości osoby fizycznej, obok jej imienia i nazwiska. Zatem dobro osobiste w postaci wizerunku może dotyczyć wyłącznie osoby fizycznej, której obraz (wygląd) może zostać utrwalony na odpowiednim nośniku. Natomiast to, co potocznie nazywane jest naruszeniem prawa do wizerunku, w praktyce oznacza naruszenie innego dobra (czci, prywatności, kultu pamięci osoby zmarłej) tyle, że za pośrednictwem wizerunku (gdy dochodzi do jego utrwalenia, rozpowszechniania, zniekształcenia) – T. Grzeszak w: System Prawa Prywatnego. Tom 13. Prawo autorskie, pod red. J. Barty, W-wa 2003, s. 498.

Osoba prawna nie może mieć wizerunku, którym nie jest ani zdjęcie budynku, w którym ma ona swoją siedzibę, ani logo firmy ani inne oznaczenie. Ze specyfiki dobra osobistego, jakim jest wizerunek, wynika, iż jego ochrona przysługuje wyłącznie osobom fizycznym, a nie osobom prawnym (wyrok SA w Krakowie z dnia 05.12.2012 r., I ACa 1224/12).. por. wyrok SA w Krakowie z dnia 05.12.2012 r., I ACa 122412).

Powód dochodzi natomiast w istocie ochrony dobra osobistego w postaci postrzegania przez osoby trzecie, odbioru jego osoby w opinii innych osób, a zatem dobrego imienia i renomy, które zostały wymienione w proponowanej treści przeprosin.

Ponadto sąd uznał za usprawiedliwione żądanie nałożenia na pozwanego obowiązku spełnienia świadczenia na cel społeczny jako znajdujące należyłą podstawę w art. 448 kc, jednakże nie w rozmiarze żądanym przez powoda. Sąd uznał za stosowny wymiar tego świadczenia sumę 3 000 zł, wobec czego zasądził od pozwanego P. N. na rzecz Fundacji „(...)” przy ul. (...) we W. 3 000 zł – punkt IV wyroku.

W pozostałym zakresie sąd uznał roszczenie powoda za nieusprawiedliwione wynikami przeprowadzonego postępowania dowodowego, wobec czego oddalił powództwo w pozostałym zakresie – punkt V wyroku.

W szczególności nie znajduje dostatecznego uzasadnienia domaganie się przez powoda nakazania pozwanemu opublikowania przeprosin w Gazecie (...) oraz Gazecie (...). Zgłoszone przez powoda żądanie nie przystaje do okoliczności naruszenia, proponowany przez powoda sposób złożenia oświadczenia nie jest tym samym odpowiedni w rozumieniu art. 24 § 1 kc. Powód nie wykazał, aby sprawa forum internetowego i wpisów na tym forum była przedmiotem publikacji prasowych, aby było to w jakikolwiek sposób komentowane na łamach wskazanych gazet. Publikowanie przeprosin w prasie winno być reakcją na naruszenie dóbr osobistych treścią publikacji prasowej. Żądanie przez powoda opublikowania przeprosin na łamach gazet w następstwie naruszenia dobra osobistego wypowiedzią na forum internetowym jest żądaniem nadmiernie wygórowanym, co powoduje, iż nie mogło zostać uwzględnione niezależnie od stwierdzenia, iż samo naruszenie miało miejsce.

Sąd oddalił wnioski pozwanego zawarte w piśmie z dnia 07.03.2013 r. o zobowiązanie powoda do złożenia korespondencji oraz o zobowiązanie administratora forum do złożenia treści wszystkich wpisów. Pierwszy z tych wniosków był nieprecyzyjny, nie wskazywał, o jakie konkretnie pisma chodzi. Natomiast formułując drugi wniosek pozwany nie wykazał ani nawet nie umotywował, ażeby nie mógł sam uzyskać informacji od wskazanej we wniosku osoby.

Wobec częściowego uwzględnienia żądania pozwu o kosztach procesu należało orzec zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc zasadą ich stosunkowego rozdzielenia.

Koszty procesu po stronie powoda obejmowały:

1. w zakresie roszczenia niepieniężnego:

a) opłatę od pozwu – 600 zł,

b) wynagrodzenie pełnomocnika – 360 zł (§ 11.1.2 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych),

c) połowę opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 8, 50 zł,

czyli 368, 50 zł,

2. w zakresie roszczenia pieniężnego:

a) opłatę od pozwu – 750 zł,

b) wynagrodzenie pełnomocnika – 2 400 zł (§ 6.5 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r.),

c) połowę opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 8, 50 zł,

czyli 3 158, 50 zł.

Powód wygrał sprawę:

1. w zakresie roszczenia niepieniężnego w jednej czwartej, albowiem sąd uznał za uzasadnione żądanie przeprosin za jedno ze zgłaszanych przez powoda naruszeń (opublikowanie postu na forum) i tylko w jeden ze wskazanych sposobów

(przeprosiny również na forum), czyli może domagać się zwrotu kosztów z tym związanych w kwocie 242, 13 zł ($1/4 \times 968, 50$ zł),

2. w zakresie roszczenia pieniężnego w jednej dziesiątej, czyli może domagać się zwrotu kosztów z tym związanych w kwocie 315, 85 zł,

a zatem łączny zwrot kosztów przypadających powodowi wynosi 557, 98 zł.

Koszty procesu po stronie pozwanego obejmowały:

1. w zakresie roszczenia niepieniężnego:

a) wynagrodzenie pełnomocnika – 360 zł (§ 11.1.2 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych),

b) połowę opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 8, 50 zł,

c) połowę zaliczki na koszty stawiennictwa świadka – 15, 51 zł,

czyli 384, 01 zł,

2. w zakresie roszczenia pieniężnego:

a) wynagrodzenie pełnomocnika – 2 400 zł (§ 6.5 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r.),

b) połowę opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 8, 50 zł,

c) połowę zaliczki na koszty stawiennictwa świadka – 15, 50 zł,

czyli 2 424 zł.

Pozwany wygrał sprawę:

1. w zakresie roszczenia niepieniężnego w trzech czwartych, czyli może domagać się zwrotu kosztów z tym związanych w kwocie 288 zł ($3/4 \times 384, 01$ zł),

2. w zakresie roszczenia pieniężnego w dziewięciu dziesiątych, czyli może domagać się zwrotu kosztów z tym związanych w kwocie 2 181, 60 zł ($9/10 \times 2 424$ zł),

a zatem łączny zwrot kosztów przypadających pozwanemu wynosi 2 469, 60 zł.

Różnica między wskazanymi kwotami wynosi 1 911, 62 zł i przypada pozwanemu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.